

PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO W PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ W BIAŁOPOLU ROK SZKOLNY 2023/2024

Doradztwo zawodowe w przedszkolu i klasie „0”

Cele:

- poznawanie siebie poprzez doskonalenie umiejętności pracy w grupach
- dostrzeganie oraz rozwijanie własnych zainteresowań
- poznawanie różnych zawodów
- wdrażanie zachowań asertywnych

Treści z Podstawy Programowej:

I. Poznawanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

II. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

III. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
- 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

Zajęcia w zakresie orientacji zawodowej w klasach 0-III wkomponowane są w proces realizacji podstawy programowej edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

W ramach preorientacji zawodowej w klasach 0:

1. Zrealizowane zostaną wybrane według uznania i potrzeb nauczyciela zajęcia na podstawie, Przykładowego programu preorientacji zawodowej dla przedszkola (kl. 0) z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>)

- Urządzamy kąciki zainteresowań
- Wiem, kto pracuje w przedszkolu
- Gdy będę większy, to...
- Mój pokój mój – mój świat

Doradztwo zawodowe klasy I-III

Cele:

- wyjaśnienie czym jest praca
- zapoznanie uczniów z różnymi zawodami
- pobudzenie potrzeby uczenia się przez całe życie
- dostrzeganie mocnych i słabych stron

Treści z Podstawy Programowej:

I. Poznawanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

II. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

III. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

W ramach orientacji zawodowej w klasach I-III:

1. Zrealizowane zostaną (według uznania i potrzeb nauczyciela) zajęcia na podstawie Przykładowego programu orientacji zawodowej dla klas I-III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>). Przykładowe tematy:

- Brawo ja! – prezentacja własnych talentów
- Zawód moich rodziców
- Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły
- Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?

Doradztwo zawodowe klasy IV-VI

Cele:

- kształtowanie i rozwijanie umiejętności podstawowych
- kształtowanie pozytywnej postawy w stosunku do podejmowania zatrudnienia
- poznanie własnych zasobów
- stworzenie warunków do rozwijania i poszerzania swoich zainteresowań

Treści z Podstawy Programowej:

I. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

II. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

III. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

W roku szkolnym 2023/2024 zadania w zakresie orientacji zawodowej realizowane będą poprzez:

1. zajęcia w ramach lekcji z wychowawcą oraz innych zajęć, które mogą być realizowane przez wychowawcę według własnego planu lub na podstawie Przykładowego programu orientacji zawodowej dla klas IV-VI – szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami, ORE, Warszawa 2017. Wychowawcy wybierają temat/tematy zgodnie i spójnie z programem wychowawczym realizowanym w danej klasie. (<https://doradztwo.ore.edu.pl/programy-i-wsdz/>). Przykładowe tematy zajęć:

- Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych
- Wybieram ten zawód, bo...
- Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się
- Umiejętności – od przeszłości do przyszłości
- Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe

Doradztwo zawodowe w klasach VII- VIII

Cele:

- rozpoznanie własnych predyspozycji zawodowych
- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej
- przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery zgodnie z własnymi zasobami
- zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i aktualnym rynkiem pracy

Treści z Podstawy Programowej:

- I. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

II. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji;
- 2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

III. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

IV. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Klasy VII – VIII

Formy realizacji treści:

I. Obowiązkowe zajęcia z doradcą zawodowym.

Przykładowe tematyka zajęć w klasie VII

1. Doradca zawodowy. Kto to taki?
2. Zdolności i umiejętności – w czym jestem dobry?
3. Samoocena i motywacja – dlaczego jest taka ważna?
4. Zmiana- stały element życia.
5. Bogaty świat zawodów.
6. Praca jako wartość – o szacunku pracy własnej i cudzej.
7. Osobowość a wybór zawodu.

8. Jakie są moje predyspozycje zawodowe?
9. Zawody dla kobiet – zawody dla mężczyzn – o stereotypach.
10. Jak wybrać szkołę?

Przykładowe tematyka zajęć w klasie VIII

1. Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda.
 2. Moje cele edukacyjno-zawodowe.
 3. Jak długo się uczymy? Gdzie mogę dalej się rozwijać?
 4. Moje zasoby i potrzeby a oczekiwania pracodawców.
 5. Targi edukacji – poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych?
 6. Co gwarantuje mi szkoła? Kwalifikacje i kompetencje.
 7. Moje role na rynku pracy – pracownik, pracodawca, współpracownik.
 8. Zawód, który do mnie pasuje.
 9. Autoprezentacja – jak cię widzą...tak cię zatrudnią.
 10. Zasady rekrutacji do szkół.
- II. Lekcje z wychowawcą zgodnie z planem wychowawczym na dany rok szkolny.
- III. Udział w Targach Edukacyjnych.
- IV. Indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe, konsultacje z pedagogiem
- V. Warsztaty i wycieczki zawodoznawcze, np. wyjazd na „Giełdę Szkół”

Doradztwo zawodowe dla uczniów z niepełnosprawnością umysłową w stopniu umiarkowanym

Działania z zakresu doradztwa zawodowego	Metody i formy pracy	Efekty działań	podjętychOsoby odpowiedzialne/termin realizacji	Podmioty współpracujące
- planowanie przyszłości,	swojej- na temat planów	prowadzenie rozmów- opowiada o swoich planach i marzeniach,	Nauczyciele przedmiotów/	Rodzice/Poradnia psychologiczno-pedagogiczna.
- doskonalenie umiejętności określania swoich umiejętności	przyszłość, wypełnianie ankiet, quizów oraz testów,	- zna swoje mocne i słabe strony,	pedagog/pedagog specjalny	
posiadanych wiadomości,	odgrywanie scenek w celu regularnego	- wyraża swoje zdanie, - wie, że praca jest potrzebna i dzięki niej	Cały rok szkolny	
- uczenie się asertywnym,	byciaćwzajemnego asertywnych,	zachowańmożna zarabiać pieniądze,		
- poznawanie sposobów na pozyskiwanie pieniędzy,	odwoływanie się do sytuacji z codziennego,	z życia najbliższego otoczenia.		
- poznawanie osób pracujących w szkole	częste monitorowanie wpostępów ucznia w ich funkcji i ról, trakcie samodzielnej			
- uczenie mówienia o swoich planach.	pracy.			

Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego

	Tematyka działań	Liczba oddziałów	Metody i formy realizacji	Termin	Osoba odpowiedzialna
ROK SZKOLNY 2023/2024					
1.	Analiza i aktualizacja dotychczasowych rozwiązań w zakresie WSDZ	-----	Analiza dokumentacji	IX 2023	Doradca zawodowy
2.	Diagnoza potrzeb doradczych	Klasy VII-VIII	Wywiad, ankieta	IX-XII 2023	Doradca zawodowy Wychowawcy
3.	Realizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego	Klasy VII-VIII	Zajęcia obowiązkowe (minimum 10 godz)	Rok szkolny 2023/2024	Doradca zawodowy
		Klasy 0-VI	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne w ramach kształcenia ogólnego oraz na zajęciach edukacyjnych wychowania przedszkolnego	Rok szkolny 2023/2024	Wychowawca Nauczyciele przedmiotu
	Konsultacje	Klasy VII – VIII Rodzice	konsultacje	Rok szkolny 2023/2024	Doradca zawodowy Pedagog szkolny

	Koordinowanie działań związanych z rekrutacją do szkół ponadpodstawowych	Klasy VIII	Lekcje wychowawcze, konsultacje indywidualne	II-V 2024	Wychowawca klasy Doradca zawodowy
4.	Spotkania z rodzicami	Klasy VII-VIII	Indywidualne konsultacje, porady	Terminarz zebrań z rodzicami	Doradca zawodowy Psycholog Pedagog wychowawca
5.	Prezentacje szkół	Klasy VII-VIII	informatory, filmy, przyjazd szkół w celu promowania	Rok szkolny 2023/2024	Doradca zawodowy Wychowawca
6.	Giełda Szkół	VIII	Udział w wydarzeniu	III-V 2024	Wychowawca Doradca zawodowy
7.	Spotkania ciekawymi ludźmi – w jakim zawodzie pracuję?	0-VIII	Filmy, prezentacje wywiad, spotkania z rodzicami prezentującymi swoje zawody	Rok szkolny 2023/2024	Wychowawca Doradca zawodowy
8.	Zajęcia z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	VII-VIII	Konsultacje indywidualne	Rok szkolny 2023/2024	Psycholog Pedagog Doradca zawodowy

9.	Lekcje zawodoznawcze	IV-VIII	Dyskusja Mini wykład	Rok szkolny 2021/2022	Nauczyciele przedmiotu
10.	Szkolenia z zakresu doradztwa zawodowego		wg. potrzeb	Rok szkolny 2023/2024	Doradca zawodowy
11.	Sporządzenie sprawozdania - ewaluacja		Ankieta, wywiad, analiza dokumentacji	VI 2024	Doradca zawodowy

Ewaluacja:

- rozmowy z rodzicami
- rozmowy z uczniami
- analiza dokumentacji

Izabela Kaźmiruk